

El repte de la internet catalana després de la Covid-19 i el paper de .cat

La crisi per la Covid-19 ha fet emergir d'una manera inesperada el teletreball i les relacions a través de la xarxa entre persones, de les empreses amb els seus clients, de les administracions amb els ciutadans o de les escoles i universitats amb els seus alumnes. En aquest context sobrevingut, la identitat digital i l'existència d'una comunitat reconeguda i prestigiada en el món dels dominis d'internet, com és la del .cat, esdevé un pilar fonamental per a la necessària reconstrucció que haurà de venir a nivell econòmic, social i cultural després de la crisi sanitària que encara patim.

Amb 15 anys d'existència que complim enguany, la Fundació .cat, una entitat privada sense ànim de lucre ni filiació política, gestiona més de 110.000 dominis que apleguen bona part de les webs i portals en llengua catalana, i que aquests dies han donat més servei que mai als usuaris, en alguns casos serveis essencials que han ajudat a salvar vides, contenir el contagi i articular la resposta pública i cívica davant d'aquesta pandèmia. La solvència d'aquest món digital a l'entorn del domini .cat, així com la proliferació d'aplicacions mòbils i altres eines digitals més enllà del web, es visualitza en un moment estratègic per a la Fundació .cat, que vol esdevenir referent de la internet catalana un cop demostrat el rigor i bona gestió dels dominis .cat i .bcn.

Fa temps que la Fundació .cat s'ha significat en diversos aspectes que actualment, amb la crisi del coronavirus, recobren més importància. Per una banda, l'accés al web d'empreses petites i col·lectius que encara no havien fet el salt a la xarxa amb una identitat pròpia i eines digitals, al marge de les xarxes socials més informals, que poden millorar els resultats i la qualitat de la relació amb els seus clients. Ara més que mai aquesta línia de suport és imprescindible, davant de la sotragada econòmica que està provocant l'aturada de l'activitat en molts sectors des de la declaració de l'estat d'alarma.

La Fundació gestiona el domini .cat en el benentès que és un domini geogràfic de primer nivell que, a més de ser d'àmbit global, com els genèrics .org, .net i .com, és alhora un domini cultural de proximitat. És aquesta dualitat la que fa possible que .cat ens connecti al món i alhora amb nosaltres mateixos i el nostre entorn socioeconòmic més proper. La crisi del coronavirus ha fet més visible aquest caràcter de proximitat en facilitar, per exemple, l'accés a internet de petites empreses, comerços i col·lectius localitzats en els territoris de parla catalana, que encara no havien fet el salt a la xarxa, amb un lloc web propi i formació per a fer el manteniment de les pàgines creades.

La Fundació .cat, com a entitat al servei de la comunitat catalana a internet, vol jugar un rol clarament facilitador i de suport a l'economia catalana de la petita i mitjana empresa, però també d'autònoms i emprenedors a qui els cal una identitat digital robusta i reconeguda. Aquest compromís ve de lluny i, a més de la

digitalització de les empreses, .cat s'ha implicat amb un món que aquestes setmanes també s'està transformant de cop, com el de l'educació. La Fundació .cat ha impulsat els concursos wapps, amb milers d'estudiants que han participat els darrers 10 anys d'aquest projecte, així com amb la formació digital de professorat.

Un altre àmbit que .cat ha treballat últimament, des de la tardor del 2017, és el de les llibertats individuals i col·lectives a la xarxa. Arran de l'arbitrari tancament de pàgines web del 2017, i més recentment també a partir de la sentència del Tribunal Suprem i les reaccions ciutadanes viscudes a Catalunya, la Fundació .cat ha impulsat accions tècniques i jurídiques per evitar que algunes webs puguin ser tancades o censurades per raons estrictament ideològiques sempre i quan compleixin els requisits i els estàndards internacionals per disposar un domini d'internet com el .cat o el .bcn.

Des de .cat també hem volgut liderar el debat i la reflexió sobre les garanties democràtiques i com preservar les llibertats ciutadanes en un context en què alguns governants, i això s'està veient clarament a nivell global, puguin tenir la temptació de regular o reduir la llibertat d'expressió o exercir un control governamental no acceptat en termes de qualitat democràtica com a resposta a la proliferació de 'fake news' i altres males pràctiques. La crisi provocada per la Covid-19 i la resposta que alguns estats han adoptat en l'entorn digital limitant llibertats o controlant la informació i les dades dels usuaris demostren que és més necessària que mai una Fundació .cat atenta, vigilant i impulsora de garanties pensant en el millor per a la comunitat catalana a internet. En aquest sentit, s'organitzaran jornades públiques de debat i reflexió per adaptar el compromís de .cat a les actuals circumstàncies. L'experiència de .cat ens avala per defensar que els propietaris de dominis .cat gaudeixen d'un prestigi, d'una marca personal, empresarial o institucional, associat a la credibilitat tant necessària en moments en què l'anonimat pot afavorir la desconfiança que, per culpa dels 'fake news', podria imperar a la xarxa.

La Fundació .cat vetlla pels drets digitals i la internet dels catalanoparlants. Un exemple d'aquesta activitat d'observació ha estat l'anàlisi feta de la situació general de la connectivitat a la xarxa i la degradació provocada per la pandèmia de la Covid-19 a Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià, a partir de dades proporcionades per Ookla sota una acord de col·laboració que s'estendrà fins el 31 de desembre de 2020 amb la inclusió també d'Andorra i la Catalunya Nord.

Des de la nostra independència d'actuació i per ajudar a la comunitat catalana a la xarxa, la Fundació .cat vol reforçar el seu paper de facilitador, de garantia de solvència a internet i de debat sobre l'amenaça que pateixen les llibertats individuals i col·lectives en l'entorn digital. Creiem que és la millor manera que tenim de contribuir a la reconstrucció de la nostra comunitat, que o serà digital o no serà.

Carles Salvadó Usach
President de la Fundació .cat